

SIRI KOLU

**PELKO
IHMISESSÄ**

HELSINGISSÄ KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ OTAVA

Kaikki kirjassa käytetyt West Side Story -musikaalin laulujen sanat:
Stephen Sondheim. Laulujen sävellys: Leonard Bernstein.
Musikaalin pohjana oleva alkuteos: Arthur Laurents.

© Siri Kolu ja Kustannusosakeyhtiö Otava 2013
ISBN 978-951-1-43806-9

Ajatus on tukahduttava. Jossain tuolla päällämme kukkii kesä. Kallio on taitavasti maisemoitu, se näyttää ihan tavalliselta kalliolta vain, mustikat kukkivat, kanerva muodostaa laikkuja, havujen neulaset ovat jo syvän vihreät. Metsäkurjenpolvia, metsätähtiä, saniaisen syviä puskia siellä missä on kosteampaa. Ehkä josakin puiden välissä on aurinkoinen aukio, jossa on toukokuisin valkovuokkoja. Kaikki se kasvaa ja juo aurinkoa täällä meidän kattomme päällä. Siellä voivat kulkea sienestäjät ja marjastajat – ajatuksissani se ei ole armeijan rauhoitettua aluetta. Joku minun ikäiseni tyttö silittelee horsmia ja ohdakkeita ja miettii elämäänsä. Hänellä ei ole aavistustakaan, että me elämme täällä hänen jalkojensa alla, lokerossamme kuin laatikossa elävät poistaitetut paperinuket. Minä elän Anne Frankin elämää, mutta minulla ei ole salaista siipeä, minulla ei ole päiväkirjaa eikä minulla ole toivoa.

OSA I SISÄLLE

*Boy, boy, crazy boy,
Get cool, boy!
Got a rocket in your pocket,
Keep coolly cool, boy!
Don't get hot,
'Cause man, you got
Some high times ahead.
Take it slow and Daddy-O,
You can live it up and die in bed!*

WEST SIDE STORY, COOL

PETRI

Ensimmäisenä päivänä kun Pilvi oli pois, mä makasin koko päivän. Oikeestaan se ei ollut se ensimmäinen päivä, se oli ensimmäinen päivä kun me saatiin tietää, ettei Pilvi palaa enää. Että se sen laiska heilutus, se sen laiska ”moido nähdään” oli sen ajatus jäähyväisistä. Ja että ne narulta hävinneet harmaat ja maastonvihreät vaatteet oli sen ajatus loppuelämän vaatteista. Se me saatiin tietää vasta monta päivää myöhemmin. Ensin me ajateltiin, että se on siellä kaverillaan. Sitten me kuultiin, että se oli käynyt testeissä. Ja sitten me kuultiin, että se oli vapaaehtoisesti jäänyt Keskukseen sairastuneiden kanssa, ei suostunut vastaanottamaan meidän viestejä eikä tahtonut nähdä meistä ketään.

Ensimmäisenä päivänä kun Pilvi oli pois, mä makasin koko päivän. Ja makasin sen seuraavan. Ja kolmantena päivänä mä päätin lähteä kävelyille. Ilman niitä lenkkitossuja ja sitä kuoritakkia mä olisin varmaan kuollut siihen sänkyyn. Musta tuntui käsittämättömältä, että kaikki ne kuukaudet Pilvi oli viereisessä huoneessa, naputteli varmaan konetta samaan tahtiin kuin minä, samoja hakusanoja: *PI oireet, PI cure?* Mut siinä missä mä etsin tietoa siitä, mitä on tapahtunu mun reilikaverille, Pilvi mietti itseään. Mä oon aina ollut sängen laiska ja mukavuudenhaluinen, mutta

tätä mä en anna itelleni anteeks. Ei kukaan voi millään sovittaa sitä, että semmonen ihminen jota kutsuu omaks perheeks, on siinä viereisessä huoneessa niin monta kuukautta niin peloissaan ja yksin. Ei tietenkään vaan Pilvin elämä tässä muutu. Pilvi muutti meidän kaikkien elämän. PI muutti meidän kaikkien elämän. Eikä sen lopputulosta voi tietää. Tästä ei voi tietää, niin kuin elokuvissa, onko tässä onnellinen loppu.

PI.

Seison Pilvin huoneen ovella ja puristan ruutupaperilappua, jonka Pilvi on jättänyt meille. Siinä lukee Pelko Ihmisessä.

Mä alan parkua, perkele.

PILVI

tammikuu, Luola

Se on tapahtunut. Muutos on valmis. Aamulla herätessä ei koluta enää. Se tuntuu siltä kuin yöllä unen rentouden aikana joku olisi laittanut ruumiin legopalikoita toisinpäin paikalleen, koonnut minut uudestaan niistä osista, joka olin, ja tehnyt niistä jotain ihan uutta, ennenkuulumatonta.

Nyt olen taas ehjä ja paikallaan. Aina välillä unohdan, että mitään on tapahtunut. Kun muut puuhastelevat toisissa huoneissa ja kirjoitan tai luen yksin, saatan liikauttaa jalkaani ja huomata miten laukku, jota halusin jalalla vähäsen siirtää, sinkoutuu huoneen poikki. Tai että kyykistyn ja käännyn valmiina hyppyyn jo ennen kuin tulija avaa huoneen oven.

Olen ihan tavallinen Pilvi, ennen kuin P-eläin kytkeytyy päälle, ja minä jään, kun se kytkeytyy pois. Olen vain vähän hämmästynyt, vähän vapiseva. Ja sen alla valmis. Minä olen valmis. Mihin?

Olemme täällä hyödyttöminä osina kuluttamassa näitä super-ruumiitamme, kunnes ne hajoavat. Eikä meillä ei ole edes tietoa, miten kauan siihen menee. Onko P-ihmisen ruumis kestävämpi kuin ihmisen? Eläkö panterin tai gepardin lailla lyhyen, voi-

makkaan ja nopean elämän, niin että kaikki se voima, joka minussa on, alkaa pian valua pois? Kymmenen vuoden päästä, tai viiden?

P-vanhuksia ei ole. Kukaan ei tiedä P-vanhuudesta mitään, eikä P-kuolemasta. Miten tällainen laji luopuu elämästä? Kahden lajin kuolonsyleily jo syntyessään.

Lähtekö P minusta niin, että haurastun ja saan kaikki ne vaivat, joita sairastuneet, muuttumattomat ihmiset saivat ennen kuolemaansa? Se tarkoittaa, että elän lukkojen takana pelkkää aikalisää.

On toinenkin mahdollisuus. Tästä väitellään, se on nuorten miesten lempiajatus, se kiihdyttää heitä: poistuuko meistä viimeinenkin ihminen?

Lakkaammeko muistelemasta viimeisiä säälin kaikuja, tuleeko meistä vain nälkä, vain varjo, pelkkä voima ja nopeus?

Largo unelmoi juuri siitä. Hän puhuu ihmisistä hitautena, *jossina*. Entä jos meistä poistuisi *jos*. Entä jos viimeiset kaksi vuotta eläisimme täysin vailla empimistä, söisimme saaliimme, rakastaisimme puolisoimme, puolustaisimme jälkeläisemme.

(Naurunremakkaa, tömistystä, jokin menee naapurihuoneessa rikki. On ihan selvää, että en tule kuolemaan täällä. Jollei täällä tule mellakka, jollei jokin mene tosin pahasti pieleen, nämä täällä keksivät tien ulos. Tämä on vain välivaihe.)

Kun bussi lähti Keskukselta, minä luulin, että se on loppu.

Mutta tämä on vain pieni väliaika, rauhan satama, jossa ehtii pohtia kuka on.

Muutos on valmis. Minä olen valmis. Minä muistan kaiken, mutta muistot alkavat kellertää reunoilta. Niin kuin äidin lapsuusvalokuvat. Asiat kellastuvat. Jätinkö minä Tuomaksen vai jättikö Tuomas minut? Onko sen väliä?

– Sä uskot ketä tahansa, Tuomas huutaa. Hän ei taas säästä sanojaan, sylkee huutaessaan, hänen rauhallisen miehen hahmonsa on särkynyt, niin vihainen hän on juuri nyt. – Ketä tahansa toista ääntä! Mä koetan puolustaa sua sulta itseltäs! Kaikkien ajatukset on sun omia tärkeämmät, äidin, opettajien, sun broidis, jopa nää mun. Miks sä annat ihmisten puhua itses hiljaseks?

Koska mä kuuntelen, minä sanon.

Tällä on väliä: Tuomas oli oikeassa. Minussa on paljon enemmän kuin mitä silloin uskalsin olla. Jos se oli syy meidän eroomme, se oli aivan turha.

* * *

Hyppiviä lapsia. Narua hyppiviä, tavallisia lapsia. En saa lorun sanoja päästäni pois. Olen levoton, tunnen itseni vangiksi ja miinuun juuttuu lasten rallatus.

Oi Anne Frank, tässä kohti sinä avasit päiväkirjan. Karkuun ei pääse.

Kun paha hyppää nurkan taa

yy-kaa-koo-nee

Niin koko Suomi sairastaa

yy-kaa-koo-nee

Saa voimat Pirun Ilkeän

yy-kaa-koo-nee

Se vie sun kaikkein lähimmän

yy-kaa-koo-nee

Jos yskit niistä aivastat

yy-kaa-koo-nee

P-pusua nyt tartutat

yy-kaa-koo-nee

se muuttaa sinut kokonaan

yy-kaa-koo-nee

saa sinut hautaan konttaamaan

yy-kaa-koo-nee

On kasvot kauniin enkelin

yy-kaa-koo-nee

mut mielisairaan sittenkin

yy-kaa-koo-nee

et perhettäsi koskaan nää

yy-kaa-koo-nee

P-flunssa kaiken hävittää

yy-kaa-koo-nee

*En mene koskaan naimisiin
yy-kaa-koo-nee
En tartu Pirun atraimiin
yy-kaa-koo-nee
Mä voitan taudin kuoleman
yy-kaa-koo-nee
Kun hyppiä vain uskallan!
yy-kaa-koo-nee*

*Pee Ii
Pee Ii
PI PI
EI!*

*Pee Ii
Pee Ii
PI PI
EI!*

(Lapset toistavat viimeistä osaa nopeutuvalla tempolla. He kiihdyttävät narun vauhtia, kunnes hyppijä ei sen vauhdista enää selviä. Hyppääjä voittaa, jos hän saa pysäytettyä narun EI!:llä jalkansa alle. Jos hyppääjä sotkeutuu naruun PI:n aikana, hyppääjä häviää ja muuttuu hirviöksi. PI-hirviötä kuuluu näytellä hetki, kunnes hyppääjä siirtyy pyörittäjäksi. Leikissä saavuttaa arvostusta, jos saa hirviönä pelästytettyä toiset.

Leikki jatkuu uuden hyppijän myötä. Lasten leikki ei koskaan lopu.)

* * *

Bussi.

Minä kerron bussista, vaikka päätin jo, että unohdan sen. Loikkaan sen yli. Bussista puhun mieluummin kuin parista muusta asiasta. Bussin kuva on vahva. Sen avulla unohdan vielä pahemmat asiat.

Minä en kuole tähän, kerron itselleni bussissa. Bussi on vanha, istuinten yläosissa valkoiset pussit, jotka vaihdetaan pitkien ajojen jälkeen, joista pestään pois hiusvoiteet ja muotovaahdot, matkustajien unien jättämät rypyt. Minä näen päitä ja teloituskankaita, anonyymiksi tekevät valkoiset huput. Ne eivät ole antaneet meille uudempaa bussia, eivät tähän tarkoitukseen. Ne ajattelevat, että me eritämme sitä yhä. Että meidän jäljiltämme bussi on basilleista saastunut, että vuoroliikenteeseen palautettuna se on pelkkä ansa. Seutulipulla saa paitsi matkan myös flunssaviruksen mutantoituneen suudelman.

Nousen kyytiin liki ensimmäisenä, saan valita paikkani rauhasa. Jään kolmanteen riviin, ikkunan puolelle. Bussissa tuoksuu wunderbaum, öljy, tehdastekstiilin nukka. Bussin istuinkangas on täynnä harjaksia, jotka lävistävät hamekankaani kuidut. Kadun hametta ja vedän farkut niiden alle. Kukaan ei katsele, kun vedän vetoketjun. Nyt minulla on päällä liki kaikki, mitä nykyään omistan.

En ole yksin. Anni istuu vieressäni, liki painautuu minuun, tiedämme että olemme nuorimmat, ne, joiden ohi aikuisten katse osuu ja pupillit laajenevat: noinko nuoria? Meille irtoaa pienen reaktion verran sääliä, muuten kaikki hukuttautuvat itseensä. Tämä tapahtuu minulle, jokaisen lukossa oleva katse sanoo. Minun tarinani ei saa päättyä näin.

Meitä tulee lisää ja lisää ja lisää, kunnes bussin jokainen istuin on täysi. Meitä täytyi olla enemmän jossain toisissa tiloissa, alemmissa kerroksissa. Luulin, että meitä olisi vähemmän. Samoja sairaalavuoteita kulutti kanssani ehkä kymmenen muuta, mutta joko tiloja on ollut muuallakin rakennuksen uumenissa tai osa heistä on kuskattu Rautatorille juuri tätä varten. Osalla ei ole ollekaan matkatavaroita, heillä on hiukset litassa lippiksen alla tai sotkuisilla ponnareilla. Ovatko nämä vähemmän vapaaehtoisia, onko heidät pyydystetty jostain? Yhden käytävän toiselle puolelle istuutuvan miehen kädestä erotan mustelmia, sormien muotoiset käsiraudat, mutta ne haalistuvat valtavalla vauhdilla. Muutoksen jälkeen kehomme palautumiskyky on parempi kuin ihmisten.

Radio lurittaa hyvänmielen iskelmiä, joita on alettu taas soittaa. Salmiakkeja ja Hakaniemenrantaa, Kun katsoit minuun. Käperryn villatakkini sisään, tunnen inhonväreitä. Ainoa joka iskee on Velvet Undergroundin I'm beginning to see the light. Lou Reedin ääni valuu minuun kuin lääke. Loun otan mukaani pimeään, lukitsen sen syvälle.

Here comes two of you, which one will you choose?

One is black and one is blue

Don't know just what to do, alright?

Katson sisälle tihkuvien laulunsanojen läpi tutulle tielle, josta olen oikaissut radanvarteen useammankin kerran. Tuossa me kaksi seisoimme, avajaisiaan odottavan Keskuksen edessä, kun Tuomas halusi pelotella minua ja kertoa, miltä tulevaisuus näyttää. Hän halusi osoittaa minulle paikan, minne järjestelmä eristää toisenlaiset, sen alueen, johon pelolle rakennetaan panssariaita.

Minä odotin ja pelkäsin Tuomaksen suudelmaa ja katsoin ovea, jossa luki Prosessointi. En silloin tiennyt, että siellä prosessoidaan ihmisiä. Emme kumpikaan tienneet, että he rakensivat minulle paikkaa, jossa asuisin melkein kuukauden, ennen kuin Keskuksat tyhjennetään ja kaikki siirretään Luoliin tai Laitoksiin. Sinä iltapäivänä minä näin tulevaisuuteni, vaikken vielä tiennyt sitä.

Lou loppuu. Kuski saa tarpeekseen ja kääntää radion pois päältä. Bussi on kuolemanhiljainen. Kukaan ei sano mitään. Kukaan ei kysy mitään. Emme anna pois puolikastakaan sanaa.

* * *

Totuus oli, että me kaikki saimme valita. Pari viikkoa ennen kuin bussi ajoi Keskuksen eteen, luonamme alkoi säännöllisin välein käydä terveydenhuollon ammattilaisia. Naisia, jotka mittasivat verenpaineemme, ottivat sydänfilmimme, kuuntelivat keuhkomme, ottivat meistä ei niin kivuttomilla neuloilla valtavat määrät

verinäytteitä. Minä ajattelin vähemmän sitä, mitä he tekivät minulle ja enemmän sitä, miten paljon heitä pelotti. Vähäisimmäläkin laboratorioassistentilla oli kaksinkertaiset kumihanskat ja infektiota estävä kasvosuojus. He eivät tieneet, tartutammeko me edelleen. Kukaan ei tiennyt.

Kerta toisensa jälkeen he kysyivät minulta, haluanko tuetun asumisen yksikköön.

(Vankila! Sairaala! huutaa P-eläin sisälläni, se ei luota näihin valkeakasvoisiin kertakäyttöhanskoihin. Siellä on betoniseinät. Päivällä ne kitkee sinusta eläintä pois, korjaa sinua, hoitaa sinua, siksi ne sitä kutsuu. Yöllä ne laittavat lepositeisiin, jos rupeat vaikeaksi ja rupeathan sinä. Miten voit sitten hypätä? Haistaa? Raa-del-la?)

Haluanko hoidollista ylläpitoa, minulta kysytään huolestuneena. Olenko ihan varma, että pärjään yksin? Olisiko minulla kuitenkin tarvetta puhua henkilökunnan kanssa aika ajoin? Siellä on paljon ihan sinun ikäisiäsi, he sanovat. Siellä on soittokellot. Siellä on aina joku, kun heitä tarvitset.

Aina joku. Sinua varten.

Heidän äänensä kuin rukousmyllyt.

Aina sinua varten. Tuettua asumista, tuki, tuemme sinua, kannattemme.

Muut he jättivät rauhaan ensimmäisen viikon jälkeen, mutta minun ja Annin luona he kävivät vielä seuraavan viikon.

Anni oli sentään täyttänyt 17, minun 16. syntymäpäiväni oli-

vat vasta juuri. Oletko varma, minulta kysyttiin kerta toisensa jälkeen. En ilmeisesti voi olla varma, koska en ole 18. Se on numero, joka takaa minulle oikeuden olla jotain mieltä. Sitä ennen olen melkein lapsi, heiluva mielipide.

– Oireenmukainen asumisyksikkö perustetaan ihan tähän lähelle. Vanhemmillasi ei ole pitkä matka sinne. Näyttää siltä, hän sanoi hyvin kärsivällisesti, nainen jonka tehtäväksi oli tullut minun kovistelemiseni, – että järjestetään jonkinlaista yhteisasumista. Vanhemmat, joilla on sinua nuorempia lapsia, ovat halunneet niin.

– Lapsia, sihisee Anni viereiseltä sängyltä, – miksi te laittaisitte minut paikkaan, joka on täynnä lapsia?

– Sinä olet alaikäinen, nainen sanoo ja ottaa laukustaan jälleen kerran yhden opastavan tietolehdisten. – Lue tämä ja mieti. Meidän tehtävämme on selvittää, mitä sinä haluat ihan oikeasti.

– Miten olisi, Anni ehdottaa, – jos minä tahtoisin olla terve ihan oikeasti?

– No, meillä on kyllä psykologikin jos haluaisit jutella sellaisen kanssa, nainen sanoo, mutta hänen kasvonsa sulkeutuvat. Hetken aikaa hän on vaikuttanut siltä, että hän puhuisi ihan ihmisten kanssa. Mutta hän nyt on sosiaalihoitaja, me olemme hänelle rappioalkoholisteja pahempia, me olemme asiakkaita, joita pitää kohdella lempeästi ja ystävällisesti ja päättäväisesti. Hänen kaltaisiaan me emme enää olleet.

Paine ihmisissä.

Pahuus ihmisissä.

Pienuus ihmisissä.

PETRI

Kävelen karkuun. Kävelen pakoon tätä umpikujaa, Pilviä, itseäni. Kävelen niin, että suussa maistuu veri ja mä melkein kuolen. Sykemittari huutaa 154. Sen alemmas en sitä päästä.

Kävelen siellä missä on eniten mäkiä, että pulssi nousee, että se jyskyttää kylkiluiden vankilassa. Mä haluan tuntea sen, kun mäki yhtäkkiä irrottaa otteensa ja askel venyy. Haluan tuntea, miten mun keuhkot osaa yhä piiskata tätä ilmaa. En oikeesti tiedä, onko Pilvi elossa. Hengitänkö mä sen puolesta?

En tiedä, voiko tauti edetä vaiheittain niin että näyttää että on ihan kunnossa ja yhtäkkiä romahtaa. Jotkuthan sairasti PI:n kuumeettomana, niin Pilvi teki, oli sairas tietämättään. Miten pahasti silloin käy, kun romahtaa? Kestääkö keho semmosta? Kestääkö pää, kun saa tietää?

Onko mulla siskoa enää?

Pelkästään siksi että on olemassa kaks mahdollisuutta, mun täytyy valita kaikkein jyrkimmät lenkit, tallennan Sports Trackeriin jokaisen mäkireitit, jonka kiipeän. Olen hullu, selaan ja kyselen vielä jyrkempiä mäkiä, aina vain mahdottomampia korkeuseroja, aina vain rankempaa. Mä päätän, että Pilvi elää. Mä päätän että

Pilvi on täällä, vaikkei se hengittäisikään. Mä sanelen näitä sane-luita niin, että se saa nämä joskus kuulla.

Kävelen usein työmaiden reunoilla, verkkoaidan viertä. Se näyttää siltä, miltä musta tuntuu juuri nyt. Niillä on voimakkaat koneet, joilla ne repii auki maan kuoren. Ne on repineet auki koko tän radanpuoleisen penkereen. Haalariukkoja, jotka siirtää katkottuja puita sivuun ja sitten telaketjukaivuri, joka repii maata kynsillään. Kaivurista jää asvaltille sellaset jäljet, joiden päältä kulkiessa tuntuu kuin kävelis täytelakussa.

Tossa keskellä niittyä töröttää joku vaihtovirtakaapeli. Siitä menee kuorella suojattu kaapeli suoraan sähkötolppaan, samaan tolppaan, josta tulee valot koko kevyen liikenteen väylälle. Hiekkatien saumaan kaivettu valokaapeli, joka kohottaa maanpintaa kuitenkin hiukan. Töpselin liitos on peitetty valtavalla pallolla jeesusteippiä ja koetettu naamioda se ojapuskisiin. Mut siellä se on. Katseella voi seurata sähköpääkeskuksesta sitä mustaa piuhaa ja nähdä sen möykyn siellä ojassa, kohouman tiessä, ja sen reitin vaihtovirtarasiaan. Jos tahtois kuolla sähköiskuun, nyt se olisi lapsellisen helppoa.

(Entä jos kuittaisikin ulos juuri tässä: Peto Ihmisessä? Pimeys Ihmisessä?)

Pyhä Ihmisessä?)

Jalat kävelee. Ne naputtaa maastoa, jota pää enää tunne. Ei tietenkään. Ne muuttaa tän maiseman. Tahallaan. Ohjaa joen lirisemään suurempaan, siirtää siltarummun. Olen kilsan päässä

kotoa enkä tunnista enää, missä olen.

Aivan sama tunne kuin sinä aamuna, kun kuulin koulussa, että Aasiassa joku on alkanut sairastua. Älä kuseta! Älä viitti kusettaa! Musta se oli ihan vitsi, revittelin sillä. No hei, mistä se influenssa on lähtösin tällä kertaa, kun ennen oli siat ja linnut niin onko nyt jotkut koirat tai kissat ja kanarialinnut? Läppää shläppää. Mutta mua katsoi vakava ihminen, joka vaan sano että sen kun googlaat, hanki ite tietos, en kuule minäkään kaikkea tiedä! Mun vitsi kuoli. Ei se ollutkaan hyvä gag, flunssa kissoille tai undulaateille. Googlaaminen toimi ensimmäisen viikon. *TI symptoms? TI death toll? TI cure?* Sitten Aasian uutisiin tuli informaatiopimeys, se laskeutui ja hiljensi kaiken. Se levisi maanosan kerrallaan. Viimeisenä sammui Euroopan chatkihinä. Yhtäkkiä oli enää vain suojarusteita. Haalariukkoja. Suusuojuksia. Tuplakäsineitä. Sama valheesta kertova parku kaiken alla. Jokin muuttuu kauheella vauhdilla, ja me vain teeskennellään, miten normaalia se kaikki voikaan olla.

Tää maisema olen mä. Vino, linttaan astuttu. Puista näkee, että niiden pulssi on sama 154.

PILVI

tammikuu

Tähän tämä loppuu. Bussi on pysähtynyt, pysäytetty. Tässä se loppu on, se tuntuu kirkkaana, se jomottaa ranteiden luissa, kun vedän päälle takintapaistani. Istumme paikallamme ja odotamme, että meitä komennetaan. Käperryimme tavaroihimme. Kukaan ei katso toisiinsa, ettei pelko tarttuisi. Suihku. Täikampa. Viimeinen rasvakaivo. Tässä kohti yhteiskunta vain sii-voaa meidät ulos ja viimeinen osoite on roskakuilu.

Kunpa tie olisi jatkunut ikuisesti, kunpa ne olisivat ajaneet meidät käsivarren Lappiin asti, olisin ehtinyt kelata läpi jokaisen päivän. Olisin ajatellut läpi ainakin sen päivän, jolloin olin varma, että paras ystäväni on vietellyt maailmalle vihaisen poikaystäväni. Olisin käynyt läpi meidän loppumme, jäähyväiset ilman jäähyväisiä. Punahehkuisena vilkkuvan kännykän, Mimosan aina vain aremmiksi käyvät viestit.

Olisin katsonut vielä äidin, joka neuvolassa yhä rokotti ja rokotti, vaikkei uskonut siihen enää. Usko meni, kun hänen työ-kaverinsa, joka pisti viimeisen satsin avattua rokotusannosta itseensä, oli kuitenkin vetäissyt täyden suoran ja lisänumeron Pilotossa ja jäi sairauslomalle, josta tällä diagnoosilla ei koskaan pa-

laisi. Katsoisin sen päivän, kun äiti tuli kotiin tietäen, ettei rokote auttanut kaikkia tai ehkä ketään. Että me onnelliset, terveydenhuoltoviranomaisen ruokakunta, olimme piikin jälki käsivarsissamme yhtä vaarassa kuin ne, jotka olivat riskiryhmää ja vasta kaukana rokotusjonossa. Katsoisin hänen pelkurin hiljaisuutensa, jossa äiti jätti sanomatta, että meilläkin oli mahdollisuus sairastua.

Katsoisin sen, kun Petri kertoi minulle, että ubikinonilla selviämme. Ubikinoni on melkein kuin rakettibensaa aineenvaihdunnalle, maksimiannosta syömällä voisi estää tautia etenemästä. Mustia geelipalloja, joita hän nieli uskonnollisella hartaudella aamiaisjuhunsa kanssa. Minä kiusasin häntä: toi ei siis kyl estä sua rakastumasta. Eikä mokaamasta jos olet rakastunut. Eikä olemasta muutenkaan ihan sat pros ääliö. Rullattu aamulehti, jolla hän paukautti minua päähän, naurumme.

Siinä kohti rohkeutta olisi tarpeeksi. Katsoisin sen päivän, Sen Päivän jota en halua ajatella. Sen tavallisen arkitiistain, johon heräsin, jossa unen läpi minuun liukunut varmuus ei kadonnutkaan minusta: olen toinen, olen sairas, olen muuttumassa. Ei unta. Minä.

* * *

Mä rakastan sua, Tuomas sanoo, letittää tukkaani sadoille ja sadoille ja sadoille pikkuleteille. Ohutta tukkaani. Jokaisessa letin osassa on varmaan vain kaksi hiusta.

Mä rakastan sua mä rakastan sua mä rakastan sua.

Sulle pitää hokea sitä. Sut pitää turruttaa sietämään se, niin ettet ravista sitä pois.

Saatanan villiponi.

Sen hän sanoo ihan hellästi, ihan lähellä niskaa, poimii taas uutta hiussuortuvaa käsiinsä, hiusten juurista nousee päänahkaa pitkin kihelmän aalto, joka ei lähde pois.

Ei, Tuomas sanoo. Sä oot ihan väärässä joka asiassa.

Mä en halua muuttaa sua.

Mä en halua että susta tulee mun banderollimorsian, joka maalaa punaisella juuri sitä, mitä joku isompi sanoo.

Mä haluan, että susta tulee sinä.

Mä haluan, että sä päästät itsesi irti.

Sitä mä rakastan.

Sitä osaa sinussa, joka on ihan raivona siitä, miten pieni kyyry olet siinä ympärillä.

* * *

Bussin ovi avautuu, liukuu syrjään nivelensä varassa, olkaa hyvät. Laskeudumme matotettuja portaita pois bussista, joka on viimeinen oikea turvamme. Astumme alas huoltorampille. Sataa kuin elokuvissa, tihkusadetta, pilvestä jota ei näy.

Isot ovet on avattu meitä varten. Minä näen, miten paksu ovi oli. Kaksoisovi, jonka molemmat puolet ovat kuusikymmentä senttiä paksua betonia. Ovi, joka kestää ydinkärkihyökkäyksen, kaasuiskun ja lentolaiivueiden suoran tulen.

Askeleilla on oma käännetty tahtonsa: kymmenen-yhdeksän-
kahdeksan-seitsemän-kuusi-viisi-neljä-kolme-kaksi-yksi-nolla.

Oven jälkeen, nollan jälkeen, alkaa elämä, josta en tiedä mitään.